

Explorant el paper de la Revisió Periòdica Universal en l'avançament del desenvolupament sostenible

L'EPU és un procés impulsat pels estats dins de l'ONU que avalua la situació dels drets humans a tots els estats membres de l'ONU. És vital perquè millora la protecció dels drets humans sobre el terreny, promou la rendició de comptes dels Estats pel seu historial de drets humans i fomenta la cooperació global a l'àmbit dels drets humans. A més, les recomanacions de l'EPU ajuden a integrar els drets humans a les estratègies de desenvolupament sostenible, recolzant així els objectius generals de desenvolupament i garantint que ningú quedi enrere en la recerca global dels drets humans i el desenvolupament.

L'Examen Periòdic Universal (EPU), establert pel Consell de Drets Humans de les Nacions Unides el 2006, és un mecanisme únic destinat a millorar la situació dels drets humans a cadascun dels 193 Estats membres de l'ONU. Amb aquest mecanisme, els registres de drets humans de tots els Estats membres de l'ONU es revisen cada 4,5 anys. L'EPU no només és fonamental per promoure i protegir els drets humans a tot el món, sinó que també té un paper fonamental en el suport als objectius de desenvolupament sostenible. A mesura que el món reconeix cada cop més la interconnexió entre els drets humans i el desenvolupament, és crucial comprendre com l'EPU promou el desenvolupament sostenible.

Connectant els drets humans amb el desenvolupament sostenible

Els drets humans i el desenvolupament sostenible estan intrínsecament vinculats. L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible ho reconeix en emfatitzar que les estratègies de desenvolupament han de ser inclusives, equitatives i basades en els principis dels drets humans. El procés de l'EPU millora aquesta connexió de diverses maneres.

En primer lloc, el mecanisme de l'EPU facilita la integració dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a les polítiques nacionals. Durant la revisió, les recomanacions fetes a un Estat sovint s'alineen amb ODS específics, cosa que permet estratègies nacionals cohesives que apunten tant a les obligacions de drets

humans com als objectius de desenvolupament. Per exemple, les recomanacions sobre accés a l'educació s'alineen amb l'ODS 4 (Educació de qualitat), mentre que les sobre igualtat de gènere complementen l'ODS 5 (Igualtat de gènere).

En segon lloc, les revisions periòdiques de l'EPU garanteixen la rendició de comptes en mantenir els Estats compromesos amb els objectius de drets humans i ODS. Els Estats membres presenten informes que descriuen el seu progrés en la implementació de les recomanacions de l'EPU, i proporcionen un marc transparent on la societat civil i altres parts interessades poden monitoritzar les accions governamentals. Aquest marc de rendició de comptes ajuda a identificar bretxes i àrees de millora, donant suport així al desenvolupament sostenible a llarg termini.

En tercer lloc, el desenvolupament sostenible exigeix processos inclusius i participatius. L'EPU permet que la societat civil, les institucions nacionals de drets humans i altres parts interessades participin al procés de revisió. La seva participació garanteix que s'escoltin les veus dels marginats, que les recomanacions responguin a les preocupacions de les bases i que les polítiques siguin inclusives. En fomentar la participació, l'EPU dóna suport a l'ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides) mitjançant la promoció de societats inclusives.

Impulsar el desenvolupament sostenible a diversos sectors

Reducció de la pobresa (ODS 1)

Les recomanacions que aborden la pobresa sovint condueixen a estratègies integrals que consideren les poblacions vulnerables, garantint xarxes de seguretat social i accés a serveis essencials. Per exemple, les recomanacions de l'EPU han portat diversos estats a augmentar els programes de seguretat social o millorar les polítiques d'ocupació, ajudant a reduir les taxes de pobresa.

Salut i Benestar (ODS 3)

Al camp de la salut, les recomanacions de l'EPU han impulsat els estats a millorar els sistemes de salut, millorar l'accés a l'atenció mèdica per a grups marginats i abordar crisis de salut pública com el VIH/SIDA i la tuberculosi. Això s'alineja amb l'ODS 3 (Bona salut i benestar), assegurant que les polítiques de salut prioritzin els més vulnerables.

Igualtat de gènere (ODS 5)

La igualtat de gènere és fonamental per als drets humans i el desenvolupament sostenible. L'EPU destaca sovint temes com la violència contra les dones, l'accés a l'educació i la participació econòmica. Les recomanacions sovint insten els estats a implementar una legislació més estricta o establir mecanismes de suport per a les víctimes de violència domèstica, cosa que impacta directament l'ODS 5 (Igualtat de gènere).

Acció pel clima (ODS 13)

Si bé l'EPU se centra principalment en els drets humans, les recomanacions relacionades amb el clima s'han convertit cada cop més en part del diàleg, cosa que reflecteix la naturalesa interconnectada de la sostenibilitat ambiental i els drets humans. S'insta els Estats a protegir les poblacions indígenes afectades pel canvi climàtic, mitigar la degradació ambiental i desenvolupar estratègies de resiliència davant de desastres, contribuint a l'ODS 13 (Acció pel clima).

Desafiaments i adreces futures

Tot i que l'EPU ha aconseguit avenços significatius en la vinculació dels drets humans i el desenvolupament sostenible, persisteixen desafiaments. Els Estats sovint tenen dificultats per implementar les recomanacions a causa de la manca de recursos, voluntat política o absència de marcs institucionals sòlids. A més, la naturalesa voluntària del procés de l'EPU

vol dir que no es garanteix l'aplicació de les recomanacions.

No obstant això, el procés es pot enfortir mitjançant un suport tècnic i financer més gran, una millor col·laboració entre els estats i la societat civil i mecanismes de seguiment i avaluació més eficaços. A més, la comunitat internacional ha de continuar advocant per una alineació més gran entre els drets humans i el desenvolupament, garantint que totes les recomanacions de l'EPU abordin els ODS rellevants.

L'Examen Periòdic Universal ha demostrat ser un mecanisme essencial per promoure el desenvolupament sostenible en garantir que els estats adoptin polítiques que respectin tant els drets humans com els Objectius de Desenvolupament Sostenible. En fomentar la rendició de comptes, la inclusió i les recomanacions integrals, l'EPU ha catalitzat canvis positius a diversos sectors. Tot i els desafiaments, el procés continua sent una eina vital per crear un món més just, més inclusiu i sostenible.

Selena Lucía Osswald
Estudiant de governança global, economia i
sistema jurídic
ESADE

Referències

Dades bàsiques sobre l'EPU | ACNUDH. (n.d.). ohchr. Recuperat el 15 de maig de 2024 a

<https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/upr/basic-facts>

Bones pràctiques de les Nacions Unides Com el procés de revisió periòdica universal dóna suport al desenvolupament sostenible. (2022, 1 de febrer). ohchr. Recuperat el 15 de maig de 2024 a

https://www.ohchr.org/sites/default/files/2022-02/UPR_good_practices_2022.pdf

Revisió periòdica universal | ACNUDH. (n.d.). ohchr. Recuperat el 15 de maig de 2024 a

<https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/upr/upr-home>

UNSDG | Revisió periòdica universal. (n.d.). Grup de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Recuperat el 15 de maig de 2024 a

<https://unsdg.un.org/2030-agenda/strengthening-international-human-rights/universal-periodic-review>

Publicado por

Con el apoyo de

ANUE no hace necesariamente como suyas las opiniones expresadas por sus colaboradores.